

GLAVNE IDEJE
Ali so ljudje pisali tudi na kosti
Kaj je papirus

KLJUČNE BESEDE
glinaste ploščice
papirus
pripomočki za pisanje

Na kakšno podlago so ljudje najprej pisali

Popisani egipčanski tempeljski stebri

Ali so ljudje pisali tudi na kosti

Material, na katerega so ljudje najprej pisali, so našli v svoji okolici. Tako so risali in pisali na **kamen, kosti, les, lubje in živalske oklepe**.

Mezopotamci so pisali na **mehke glinaste ploščice**, ki so jih nato sušili na soncu ali žgali v pečeh. Prve ploščice so bile debele in velike kot igralne karte. Z razvojem pisave so ploščice postale večje in tanjše. Popisane ploščice so zlagali drugo na drugo. Če se je vsebina z ene plošče nadaljevala na drugo, so jih oštevilčili, kot mi oštevilčimo strani v knjigi. Velikokrat so celo prepisali prvih nekaj besed iz prejšnje plošče na začetek druge. Egipčani so pisali na kamen ter stene templjev in grobnic.

Poklic pisarja v času prvih civilizacij je bil eden najpomembnejših. Če so se želeli naučiti pisati, so morali v šole, kjer so za učenje pisave potrebovali več let.

Grki in Rimljani so pisali na **povoščene tablice**, ki so jih uporabljali tudi še v 19. stoletju. Pisali so tudi na **kovinske plošče**.

Odvisno od materiala za pisanje, so se razvili tudi **pripomočki za pisanje**:

- Na kamen so pisali z ostrim dletom in kladivom.
- Na glinaste ploščice so znake zapisali s prirezanim lesenim pisalom; na povoščene in kovinske ploščice pa s kovinskim ali koščenim pisalom s prirezano konico.
- Kitajci so s čopičem in črnilom pisali na bambusove trakove, svilo in kost.

Zapise so shranjevali v arhivih in knjižnicah. Knjige so celo imele svoje oznake. Nekatere knjižnice so imele veliko knjig in so bile zelo znane.

ZNANE KNJIŽNICE STAREGA VEKA:

- knjižnica asirskega kralja Asurbanipala v Ninivah v 7. stoletju pr. Kr.; hranila je 25.000 glinastih ploščic,
- bogati in učeni Grki ter Rimljani so imeli svoje privatne knjižnice; hranile so na tisoče zvitkov,
- knjižnica v Aleksandriji (Egiptu) v 4. stoletju pr. Kr.; hranila je okoli 500.000 papirusovih zvitkov,
- knjižnica v Pergamonu v 2. stoletju pr. Kr.; hranila je okoli 200.000 del.

Pisanje na vlažno glino je bilo umazano delo, zato so pisarji začeli uporabljati pisala iz trsja s klinasto prirezano konico. V glino so odtisnili znake v grobi obliki upodobljenega predmeta.

